

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	BaO
Instellingsnummer	18481
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur	Steven MAES
adres	Dorpstraat 4 - 8670 OOSTDUINKERKE
telefoon	058-51.43.49
fax	058-51.03.49
e-mail	gemeenteschool@oostduinkerke.be
website/URL	www.gbsodk.be
Inrichtende macht/Bestuur	975516 - Gemeentebestuur van Koksijde te KOKSIJDE
adres	Zeelaan 303 - 8670 KOKSIJDE
Scholengemeenschap	119172 - Strand en Polder te SNAASKERKE
adres	Vrijheidsstraat 1 - 8470 SNAASKERKE
CLB	115097 - Vrij CLB Veurne-Diksmuide-Westkust te VEURNE
adres	Oude Beestenmarkt 6 - 8630 VEURNE
Tijdstip doorlichting	Van 15 september 2009 tot 18 september 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hendrik D'Hulster
Teamleden	Ingrid Ocket
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	30 september 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	11
5.3	Outcomes	11
5.4	Tevredenheid	11
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	12
6.1	Algemeen	12
6.2	Personeel	12
6.3	Logistiek	13
6.4	Onderwijskundig	13
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 15 september 2009 tot 18 september 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- Functies op niveau van de scholengroep / scholengemeenschap.
- Stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar.
- Lokalen nood. Het schoolbestuur plant in de zeer nabije toekomst een nieuwbouw voor de kleuterafdeling.
- Het schoolbestuur betoelaagt met eigen middelen 41 lestijden kleuteronderwijs, 53 lestijden lager onderwijs en 7 uur kinderverzorgster.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

Leergebied

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied

wiskunde

wereldoriëntatie

Leergebiedoverschrijdende ET

leren leren

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

De school kan met betrouwbare toetsresultaten aantonen dat zij voldoende inspanningen levert om de eindtermen wiskunde en wereldoriëntatie te realiseren. De uitslagen van de koepelgebonden toetsen op het einde van de basisschool scoren voor deze leergebieden hoger dan die van vergelijkbare scholen met dezelfde leerlingenkenmerken volgens het gelijke onderwijskansenbeleid. Schooleigen evaluaties tonen aan dat niet enkel de kennisdoelen worden geëvalueerd, maar ook vaardigheden en attitudes. Er zijn eveneens voldoende indicaties dat de school de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren nastreeft.

De leerkrachten bezitten de attitude om het onderwijsleeraanbod te conformeren aan de leerplannen en de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De kleuteronderwijzeressen selecteren voor hun activiteiten dagelijks leerplandoelen uit een graduele doelenlijst. Ze gaan periodiek na of op termijn alle na te streven doelen zijn aangeboden. Hun onderwijsaanbod kenmerkt zich door een thematische benadering. Het kleuterteam heeft in de aanpak oog voor een gezond evenwicht tussen ontwikkelingsgericht en meer gestuurd onderwijs. In de lagere afdeling zijn het hoofdzakelijk de onderwijsleerpakketten die het onderwijsaanbod sturen. Door het nauwgezet gebruik van de methodes zijn er voldoende garanties voor continuïteit en verticale samenhang binnen de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie. Wanneer leerkrachten andere leerinhouden aanbieden dan die uit de onderwijsmethode - vaak ingegeven vanuit de aansluiting met de onmiddellijke leefomgeving en actualiteit - gaan ze na of ze daarmee de vooropgestelde doelen kunnen realiseren.

De veelal particuliere initiatieven voor leren leren zijn vaak kwalitatief en beogen vooral het zelfstandig werk en het leren plannen. De continuïteit en de samenhang van de acties kunnen wel nog meer gestroomlijnd worden. Er zijn ook merkbare verschillen in het gebruik van activerende werkvormen om de visie op leren leren waar te maken.

Een goed praktijkvoorbeeld van outputbeleid is de wijze waarop de school omgaat met de eigen wiskundetoetsen van de scholengemeenschap voor het eerste tot en met vijfde leerjaar. Onder leiding van de pedagogisch begeleider van de scholengemeenschap maken de directies toetsen op basis van geselecteerde leerplandoelen. De schoolspecifieke foutenanalyses van deze toetsen zijn heel kwalitatief. De daaropvolgende besprekingen van de directeur met de klassenleerkrachten leiden tot bijstellingen in het aanbod en de methodieken.

De sterke professionaliteit van meerdere teamleden, hun kindbetrokken attitude en de goede samenwerking in het team - vooral bij parallelleerkrachten - zijn onderliggende factoren voor het gunstig kwaliteitsoordeel na de doorlichting. Het leerkrachtenkorps dient er zich wel bewust van te zijn dat hun werkomstandigheden positief worden beïnvloed door de vele extra middelen die hun schoolbestuur ter beschikking stelt. Het team kan een beroep doen op een pedagogisch begeleider die enkel voor de scholengemeenschap werkt. Ze ontvangen extra betaalde lestijden door het schoolbestuur, uitsluitend aangewend voor de verkleining van leerlingengroepen. Er is ook veelheid aan materiële middelen en een hedendaagse infrastructuur.

Het is goed dat het team soms nieuwe wegen bewandelt en sommige vroeger genomen acties en instrumenten in vraag stelt. Desondanks is de school voor sommige onderwijskundige aspecten nog steeds op zoek naar passende structuren en maatregelen, waarvan algemeen mag verwacht worden dat de afspraken nu vast geankerd kunnen zijn in het schoolsysteem. Dat is bij voorbeeld het geval voor het zorgbreed werken. Na jaren zorgcoördinatie en gelijke onderwijskansenbeleid mag men verwachten dat de structuren, middelen en instrumenten geïmplementeerd zijn. Deze opmerking geldt ook voor de verschillen in de aanwending van actieve werkvormen en voor acties uit vroegere cycli van het gelijke onderwijskansenbeleid. Een striktere opvolging van de afspraken door het schoolbeleid kan hieraan een oplossing bieden. Enkele leerkrachten kunnen ook meer relativiteit ten opzichte van eigen opvattingen aan de dag leggen, zodat er nog meer continuïteit komt in het aanwenden van instrumenten, werk- en groepeeringsvormen.

Een positief voorbeeld van planmatigheid in de uitvoering, gebaseerd op visieontwikkeling en studie, is de wijze waarop de aanvangsbegeleiding gebeurt. Het gevoerde beleid is een meerwaarde voor de hele scholengemeenschap. De beginnende leerkrachten krijgen niet alleen begeleiding in hun functioneren als lesgever. Door middel van intervisie en zelfreflectie wordt hun visie op onderwijs en leren ook aangescherpt.

Het zorgbeleid - dat voor sommige aspecten nieuwe wegen bewandelt - biedt perspectief tot slagen. Het is goed dat de school zich bezint over de beginsituatietoetsen. Het beginsituatiebeeld van de leerkrachten over de kinderen is vrij volledig. De teamleden zijn zorggevoelig en spelen spontaan in op acute problemen. De lange termijnplanning van hulpverleningsinitiatieven vertoont een wisselend beeld. In het kleuteronderwijs kaderen de zorgacties binnen een vorm van handelingsplanning, na veelvuldige observaties. In het lager

onderwijs wordt er meer geremedieerd op acute leermoeilijkheden. Vooral tempodifferentiatie is er goed ingeburgerd. Niveaudifferentiatie is voornamelijk voorbehouden voor de toenemende groep van kinderen met meer- of hoogbegaafdheid. De zorginitiatieven voor deze leerlingenpopulatie zijn doordacht en worden goed ondersteund door de werking van de kangoeroeklas. Meer verfijning dringt zich op bij de wijze waarop de zorgleerkracht ingezet wordt, de afstemming van de compenserende maatregelen voor kinderen met extra zorg en de ICT-ondersteuning.

Het team heeft meer dan voldoende aandacht voor het sociaal en emotioneel welzijn van de kinderen. Het is waardevol dat er op school- en groepsniveau preventieve acties opgezet worden. De planmatigheid in de preventieve en remediërende aanpak kan sterker uitgewerkt worden. De klasinrichtingen en het materialenaanbod in de kleuterafdeling en in de meeste lagere klassen en de gemoedelijke en vriendelijke omgang met kinderen zorgen voor de noodzakelijke veilige werkklimaten. De school sluit zich niet op. Ze neemt meerdere initiatieven om kinderen in contact te brengen met andere leefomstandigheden en culturen.

De school heeft ten opzichte van de vorige doorlichting (september 2006) vooral vooruitgang geboekt voor leren leren. De toen geciteerde aanbevelingen in verband met het zorgbeleid blijven van kracht. De dynamiek en de sterkte van het outputbeleid kunnen in de beleidsvoering als hefboom dienen om zelfde opvolgingsprocessen aan te wenden bij nieuwe ontwikkelingsprocessen.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- De teamleden zijn zich bewust van de decretale verplichting om het onderwijsaanbod van wiskundige initiatie te conformeren aan de ontwikkelingsdoelen en het leerplan. Leerplandoelen zijn opgenomen in de dagelijkse planningsdocumenten en in de hoekenfiches. De leerkrachten duiden op een overzichtslijst per leeftijd aan of de na te streven doelen werkelijk zijn aangeboden.
- Het kleuterteam heeft de leerplandoelen in een document onderverdeeld per leeftijdsgroep met voldoende aandacht voor gradatie.
- Ondersteunende vaardigheden en technieken zijn opgenomen in 'groeilijnen'. De teamleden houden zich aan de afspraken, zodat continuïteit en gradatie verzekerd zijn.
- De thematische benadering van het kleuteronderwijs zorgt er voor dat de wiskundige doelen in samenhang met andere leergebieddoelen worden nagestreefd. De kleuteronderwijzeressen maken de visie op onderwijs en leren uit het leerplan waar omdat ze een goed evenwicht nastreven tussen een ontwikkelingsstimulerende en een licht gestuurde benadering.
- Uit de observaties blijkt dat meerdere teamleden de wiskundige begrippen en inzichten aanbrengen en inoefenen tijdens bewegingsactiviteiten.
- De school beschikt over een veelzijdig aanbod van ondersteunende materialen.
- Vooral bij de oudste kleuters worden de 'hoeken' verrijkt met wiskundig ontwikkelingsmateriaal. Bij enkelen is de winkelhoek aangepast aan het belangstellingscentrum en dagelijks ingeschakeld in het hoekenaanbod.
- Er zijn voldoende afspraken tussen het eerste leerjaar en de derde kleuterklas in verband met wiskundige verwoording, de getalbeelden, de vorming van de cijfers en de ontwikkeling van rekenvoorwaarden.
- De school volgt de rekenvoorwaarden bij de oudste kleuters nauwgezet op.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De teamleden zijn zich bewust van de decretale verplichting om het onderwijsaanbod van wereldoriëntatie te conformeren aan de ontwikkelingsdoelen en het leerplan. Leerplandoelen zijn opgenomen in de dagelijkse planningsdocumenten en in de hoekenfiches. De leerkrachten duiden op een overzichtslijst per leeftijd aan of de na te streven doelen werkelijk zijn aangeboden.
- Het kleuterteam heeft de leerplandoelen in een document onderverdeeld per leeftijdsgroep, met een bijzondere aandacht voor gradatie. Er zijn voldoende afspraken onder de kleuteronderwijzeressen over de inhouden van de thema's die aansluiten bij de jaarkring.
- Ondersteunende vaardigheden, technieken en dagelijks weerkerende activiteiten zijn opgenomen in 'groeilijnen'. De teamleden houden zich aan de afspraken, zodat continuïteit en gradatie verzekerd zijn. Illustratief daarvoor zijn de afspraken i.v.m. aan te leren begrippen en de visuele ondersteuning van de tijdsinitiatie.
- De thematische benadering van het kleuteronderwijs zorgt er voor dat de doelen voor wereldoriëntatie in samenhang met andere leergebieddoelen worden nagestreefd. De kleuteronderwijzeressen maken de

visie op onderwijs en leren uit het leerplan waar omdat ze een goed evenwicht nastreven tussen een ontwikkelingsstimulerende en een licht gestuurde benadering.

- De werkelijkheidsgerichtheid is voortreffelijk. De teamleden passen de klasinrichting aan het belangstellingscentrum aan en verrijken de hoeken met passend ontwikkelings- en spelmateriaal. De kleuters krijgen meerdere kansen om de werkelijkheid klasintern en klasextern te verkennen. De onderwerpen van de thema's sluiten aan bij de leefwereld van de kinderen en de plaatselijke omgeving.
- Het veelzijdige materialenaanbod en de activiteiten met rijke ontwikkelingskansen bieden de kleuters voldoende mogelijkheden om 'zelfervarend' de begrippen, vaardigheden, technieken en attitudes te ontdekken.
- Meerdere teamleden noteren in hun dagagenda's hun ervaringen over het slagen van de activiteit. Door deze reflectie kunnen ze hun aanbod en methodiek bijsturen.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De school kan met verschillende outputresultaten aantonen dat ze voldoende inspanningen levert om de eindtermen en de leerplandoelen wiskunde te realiseren. De resultaten van de kinderen van het zesde leerjaar op de koepelgebonden toetsen zijn hoger dan die van vergelijkbare scholen op basis van de doelgroepindicatoren van het gelijke onderwijskansenbeleid. Er zijn voldoende garanties dat de toets objectief wordt afgenomen en verbeterd.
- De directies en de pedagogisch begeleider van de scholengemeenschap maken voor het eerste tot en met het vijfde leerjaar uniforme eindejaarsproeven op (GOW-toetsen). Het aantal deelnemers is voldoende groot om uitspraken te doen voor de positionering van de school binnen deze cohorte. De resultaten situeren zich voor de meeste groepen rond het gemiddelde.
- De pedagogisch begeleider maakt voor elke GOW-toets per school een uitvoerige foutenanalyse op. De directeur bespreekt die analyse jaarlijks met de klassentitularissen. Meerdere leerkrachten halen aan dat sommige vaststellingen leiden tot een bijsturing van het aanbod of methodiek.
- Bovenstaande toetsen tonen aan dat de evaluatie van wiskunde op schoolniveau gebaseerd is op leerplandoelen.
- Alle teamleden gebruiken vanaf dit schooljaar een uniform en nieuw onderwijsleerpakket wiskunde. De meesten volgen de opeenvolging van de lessen en de didactische suggesties nauwgezet op. Daardoor is er een voldoende waarborg voor een verticale samenhang en voor continuïteit van het leeraanbod en methodiek. Er zijn weinig formele beleidsinitiatieven om het implementatieproces van de nieuwe wiskundemethode te ondersteunen. Alle teamleden van de parallelklassen overleggen wel onderling over de vernieuwde aanpak.
- Er is in de klaspraktijken en in de opvattingen van de leerkrachten geen eenduidigheid over de aanwending van het differentiatiemateriaal. De intensiteit van differentiatie en de aangewende werk- en groepeeringsvormen vertonen sterke verschillen.
- De ICT-ondersteuning van het leerproces en bij de klasinterne zorg heeft in meerdere leerlingengroepen nog groeikansen.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De resultaten van de kinderen van het zesde leerjaar op de koepelgebonden toetsen wereldoriëntatie zijn hoger dan het Vlaams gemiddelde. Er zijn voldoende garanties dat de toets objectief wordt afgenomen en verbeterd. De directeur neemt de analyse van de toetsresultaten enkel door met de

leerkrachten van het zesde leerjaar. Er worden op basis van deze toetsen weinig bijstellingen op schoolniveau besproken.

- Het onderwijsleeraanbod steunt op een onderwijsleerpakket dat de meeste leerkrachten vrij nauwgezet volgen. De teamleden zijn zich er van bewust dat dit noodzakelijk is om voldoende continuïteit en gradatie binnen het aanbod te verzekeren. Het is positief dat wanneer bepaalde leerinhouden geschrapt worden, meerdere teamleden ze vervangen door inhouden die de oorspronkelijke doelen helpen realiseren. De bewaking op schoolniveau is gering om na te gaan of persoonlijke alternatieve initiatieven voldoen aan de leerplanrealisatie en kaders binnen de verticale samenhang.
- Het vervangen van leerinhouden is meestal ingegeven vanuit de bekommernis om ze meer te laten aansluiten bij de onmiddellijke leefomgeving van de kinderen. De plaatselijke omgeving, geschiedenis en biotopen zijn sterk in het onderwijsaanbod verweven. De bespreking van de actualiteit krijgt in meerdere groepen ruime aandacht.
- Verschillende leeruitstappen verlevendigen het onderwijs. Sommige leerkrachten programmeren projecten met een maatschappelijke inzet en actie als gevolg. De kinderen krijgen ruime kansen om andere culturen te verkennen, dat kan onder andere tijdens meerdaagse extramurosactiviteiten en een uitwisselingsproject. Verscheidene initiatieven ondersteunen de verkeerseducatie, het gezondheidsbeleid en de relationele vorming.
- Vele leerkrachten maken gebruik van de ICT-infrastructuur in het computerlokaal om het onderwijs aanspreekbaar te maken. De digitale borden bieden daarvoor ook nieuwe kansen.
- De observaties tonen aan dat de leerkrachten tijdens de lessen wereldoriëntatie gevarieerde werk- en groepeeringsvormen hanteren. Het accent ligt daarbij vaak op het zelf of in groep verwerven van de leerinhouden.
- Meerdere teamleden gebruiken diverse evaluatievormen, waarbij er naast de evaluatie van kennis er ook aandacht is voor vaardigheden, technieken en attitudes.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

Leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste teamleden zijn overtuigd van de meerwaarde van de eindtermen leren leren in het onderwijsproces. Velen benadrukken het belang van het zelfstandig werken en het leren plannen.
- Het team bestudeerde de visie in verband met leren leren op een studiedag. Daarna werd een inventaris opgemaakt van acties per leeftijdsgroep die gericht zijn op het nastreven van de eindtermen. Het team kreeg daarvan een overzichtsdokument dat in het schoolwerkplan werd opgenomen. Niet iedereen interpreteert deze afspraken als richtinggevend voor de huidige klaspraktijk.
- De onderwijsleerpakketten die de school hanteert voor verschillende leergebieden bieden heuristieken aan in verband met zelfinstructie. Het team maakte afspraken om op schoolniveau één uniforme heuristiek aan te wenden.
- Meerdere leerkrachten nemen initiatieven om het zelfstandig werken en het leren plannen te bevorderen. Het zijn vaak kwaliteitsvolle voorstellen. Omdat het meestal over particuliere acties gaat, missen ze continuïteit op schoolniveau. Daardoor worden waardevolle initiatieven het jaar er op volgend niet hernomen of vervangen door een ander initiatief.
- Er zijn verschillen tussen de teamleden over het aanwenden van actieve werkvormen die het leren leren kunnen ondersteunen. Dit is vooral merkbaar in de overgang tussen het kleuter- en lager onderwijs.
- De kinderen werken doorgaans in een gestructureerd en veilig klasklimaat met een goede omgang tussen de kinderen en met de leerkracht. Deze noodzakelijke voorwaarden voor het leren worden in enkele leerlingengroepen beperkt door de slordige lokaleninrichting en aankleding van de wanden.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

Vaststellingen

- Op het niveau van de scholengemeenschap is er een duidelijke structuur uitgetekend voor de coördinatie en de sturing van het mentoraat.
- De coördinator - die tevens de schooleigen mentor is - werkte een concrete aanpak uit met duidelijke bevoegdheidsomschrijvingen en methodieken. Die is gebaseerd op een voorafgaande visiebepaling, gevoed door een grondige studie op nascholingen en door lectuur. De nadruk van dit kwaliteitsvol werk ligt op 'het creëren van een vertrouwensrelatie'.
- De mentor kan een zeer concreet stappenplan voorleggen met initiatieven voor de begeleiding van beginnende leerkrachten, tijdelijke leerkrachten en stagiairs. Het accent ligt op coaching en begeleiding. Er is voortdurende aandacht om het evaluatieve aspect te weren uit het traject.
- Er zijn gemeenschappelijke acties voor alle beginnende leerkrachten, maar er is ook differentiatie in de mate en wijze van begeleiding. De begeleiding is zowel aanbod- als vraaggestuurd.
- Naast het bijstaan in administratieve en schoolorganisatorische aspecten, bevat het begeleidingstraject ook acties in verband met de visie op onderwijs, het ondersteunen van het klasmanagement, didactische en leerinhoudelijke problemen.
- De mentor gebruikt instrumenten en methodieken om de starters aan te zetten tot zelfreflectie en zelfevaluatie.
- Nieuwe leerkrachten worden op het niveau van de scholengemeenschap enkele keren per schooljaar bijeengebracht om te overleggen en te reflecteren over hun eigen specifieke problemen.
- De mentor stuurt het begeleidingstraject bij op basis van een tevredenheidsonderzoek bij de starters. Ze kan terecht bij enkele directies van de scholengemeenschap om haar aanpak te bespreken.

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De school heeft aandacht voor de leerbegeleiding van haar leerlingen. Deze begeleiding gaat uit van een visie waarin op alle kindbetrokkenen een beroep wordt gedaan om een zorgcontinuüm te organiseren.
- De school ontwikkelde daarvoor een aantal structuren en procedures. Hoewel er reeds meerdere jaren overheidsimpulsen zijn voor zorgcoördinatie en gelijke onderwijskansen, is de school op dat vlak nog steeds zoekend. Ze kan nog geen verworven systeem voorleggen dat vooral voor de lagere afdeling verankerd is in het schoolsysteem. Het zorgteam organiseert en/of coördineert de acties in verband met het zorgbeleid. De meeste teamleden kunnen omschrijven wat er binnen het zorgcontinuüm precies van hen wordt verwacht.
- De school kiest er bewust voor om haar urenpakket, met heel wat aanvullende lestijden op rekening van het schoolbestuur, aan te wenden in functie van het verminderen van het aantal leerlingen in de klasgroepen. Teamleden beweren dat zij vooral daardoor de leerlingen adequaat kunnen opvolgen en individueel begeleiden. Er worden geen bijkomende uren vrijgemaakt om de leerbegeleiding op schoolniveau extra te ondersteunen en aan- of bij te sturen. Momenteel stelt de school een voltijdse zorgcoördinator en twee deeltijdse zorgleerkrachten aan. De zorgcoördinator werkt zowel op school-, leerkracht- en leerlingniveau. De zorgleerkrachten werken vooral op leerkracht- en leerlingniveau waarbij ze hun taak specifiek richten op de kleuter- of de lagere afdeling.
- Binnen de GOK-werking heeft de school in deze derde cyclus aandacht voor de thema's taalvaardigheid en sociaal-emotionele ontwikkeling. Het GOK-plan programmeert een aantal acties gekoppeld aan een tijdpad. Het is niet duidelijk hoe voorzien wordt om het effect van deze acties te meten en welke criteria gelden om ze op te nemen in de structurele werking van de school. De geplande overlegmomenten komen hier maar ten dele aan tegemoet. Nochtans bewijzen de fragmentarische resten van initiatieven uit de eerste twee GOK-cyclussen dat een grondige implementatiestrategie wenselijk is.
- De teamleden investeren in het in kaart brengen van de beginsituatie van de kleuters en de leerlingen.
- Het kleutervolgsysteem is gebaseerd op doelgerichte en geregelde observaties die aansluiten bij het ontwikkelingsproces van de kleuters en gericht zijn op de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Het volgt nauwgezet de voortgang van de kinderen, inventariseert deze systematisch en toont duidelijk de aandachtspunten. Op vooraf bepaalde momenten worden ook genormeerde tests afgenomen.
- Het leerlingenvolgsysteem is gebaseerd op observaties en resultaten van toetsen en van genormeerde tests voor taal en wiskunde. Het huidige systeem biedt geen duidelijk overzicht van de voortgang van de leerlingen. Het ontsluiten van de informatie in de leerlingendossiers wordt daardoor bemoeilijkt en zelden aangewend. Enkele recente maatregelen om dit bij te sturen zijn nog te nieuw om naar effectiviteit toe te worden geëvalueerd. De school ging nog niet na welke ICT-mogelijkheden er zijn om dit efficiënt te ondersteunen.
- Er zijn formele overgangsgesprekken waarop alle kinderen nog vóór de aanvang van het volgende schooljaar worden besproken.
- De klasleraren zijn duidelijk de eerste verantwoordelijken voor de ondersteuning van de kinderen. Ze gaan op een gemoedelijke en respectvolle wijze om met de kinderen.

- In de kleuterafdeling is de zorgbrede werking een geïntegreerd deel van het dagelijks onderwijsaanbod. De klasleerkrachten realiseren dit aan de hand van gerichte activiteiten en extra impulsen in de verschillende hoeken. Ze creëren vele kansen voor de kleuters om te vorderen op eigen tempo en/of niveau. Bijkomende zorguren ondersteunen dit onderwijsleerproces. Het accent blijft bij de klasleerkracht die initiatieven neemt om zowel preventieve als remediërende acties te plannen voor kleuters met specifieke onderwijsnoden. De handelingsplannen die enkelen opmaken om dit proces te stroomlijnen zijn voorbeelden van goede onderwijspraktijk.
- In de lagere afdeling passen de leerkrachten verschillende vormen van binnenklasdifferentiatie toe, meestal geïnspireerd vanuit de onderwijsleermethode. Tempodifferentiatie is momenteel de meest voorkomende vorm. Sommige leerkrachten differentiëren na de instructiefase door vormen van verlengde instructie aan te wenden. Er zijn vormen van niveaudifferentiatie bij het niveaulezen en door het aanbieden van aangepaste oefenpakketten voor kinderen met meer- of hoogbegaafdheid. De school maakt weinig gebruik van gespecialiseerde software die het differentiëren gericht kan ondersteunen. Werkvormen zoals hoeken- en contractwerk en het huiswerkbeleid, worden eerder uitzonderlijk aangewend om onderwijs op maat van elk kind aan te bieden. Er zijn geen schoolafspraken om dit proces te plannen, te ondersteunen en op te volgen.
- Vrijwel alle teamleden ageren alert en vanuit een empathische instelling op de noden en behoeften van de zorgkinderen. De zorgbrede werking is vooral afgestemd op het remediëren van ontwikkelings- en leerachterstanden. Dit remediëren richt zich op het wegwerken van onmiddellijke leerachterstanden maar mist vaak diepgang en een planmatige aanpak om blijvend effect te garanderen. Er is nog geen systematiek in de manier waarop de bijkomende hulp vanuit de klimopklas hierop inspeelt. De inschakeling van de zorgleerkracht gebeurt zeer divers wat leidt tot een versnipperde aanpak.
- De leerkrachten krijgen de kans om leerlingen te bespreken op een structureel ingeroosterd MDO in aanwezigheid van een CLB-medewerker of op een extra aangevraagd MDO. Het MDO blijft vooralsnog vooral gericht op de organisatie van bijkomende hulp voor kinderen aan de hand van revalidatie en therapie van extra hulpverleners. Teamleden getuigen van een goede samenwerking. De verwijzingen gebeuren zeker vanuit een bekommernis. Kansen om het MDO te laten uitmonden in het opstellen van een individueel traject voor kinderen met specifieke noden, worden nog niet ten volle benut. Het is eerder uitzonderlijk dat op een systematische wijze een probleemanalyse wordt gemaakt waaraan een begeleidingsstrategie op korte, middellange en lange termijn is gekoppeld.
- Alhoewel curriculumdifferentiatie in de zorgvisie van de school als een belangrijke maatregel wordt aangehaald, zijn er op school geen kinderen die aan de hand van een systematische aanpak een aangepast leertraject volgen en hieraan gekoppeld aangepast worden geëvalueerd.
- Kinderen met leerstoornissen kunnen sticordi-maatregelen krijgen. De verticale samenhang en de gradatie van deze maatregelen zijn weinig uitgewerkt. Naargelang de klas waarin de leerling terecht komt, krijgt het kind een passende maatregel, die elk jaar opnieuw wordt afgesproken.
- De zorgleerkracht voor de lagere afdeling begeleidt een aantal hoogbegaafde leerlingen en leerlingen met een leervoorsprong op een doelgerichte, planmatige en systematische wijze. Vanuit haar eigen, professionele ontwikkeling heeft ze deskundigheid op dit vlak uitgebouwd. Ze ondersteunt de kinderen zowel binnen hun eigen klas aan de hand van het aanreiken van verdiepingsmateriaal, als binnen de kangoeroewerking die gericht is op het ontwikkelen van de meervoudige intelligentie. De school wordt hiervoor eveneens ondersteund vanuit het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek.
- Geregeld organiseren de zorgteams van de scholengemeenschap intervisie. Het zorgteam ervaart dit als zeer ondersteunend en verrijkend.

6.4.2.2 Sociale en emotionele begeleiding

Vaststellingen

- Alle teamleden bezitten de noodzakelijke gevoeligheid en bekommernis voor het sociaal en emotioneel welbevinden van de kinderen.
- Ze reageren alert en spontaan op mogelijke problemen bij individuele kinderen en ondernemen de noodzakelijke eerste acties om aan acute moeilijkheden een oplossing te bieden.
- In bijna alle leerlingengroepen zijn er preventieve maatregelen om het samenleven te ordenen en sociale omgangsproblemen te voorkomen. De informatie in het kindvolgsysteem over het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen, de overgangsgesprekken en de afname van sociogrammen bieden hen daarvoor de noodzakelijke eerste informatie.

- De kleuteronderwijzeressen ondersteunen die preventieve aanpak onder andere door een gemoedelijke omgang met de kinderen, de vaste dag- en werkstructuren, de mooie en sfeervolle klasinrichting met een veelzijdig aanbod van ontwikkelingsmateriaal, de kansen tot keuzeactiviteiten en de uitnodigende schoolinfrastructuur. De observaties in verband met welbevinden en betrokkenheid zijn in enkele gevallen sturend voor het dagaanbod, de themaplanningen of de omgang met individuele kleuters.
- Er worden passende initiatieven ondernomen om de overgang tussen het kleuter- en lager onderwijs te versoepelen.
- In het lager onderwijs ondernemen meerdere teamleden waardevolle particuliere acties om het sociaal en emotioneel welzijn te ondersteunen door onder andere een ongedwongen en vriendelijke omgang met de kinderen, de keuze voor een variatie aan werkvormen, het specifieke aanbod van WO-thema's in verband met gevoelens, het samenleven tijdens de meerdaagse extramurosactiviteiten, ...
- Op schoolniveau zijn er daartoe eveneens positieve maatregelen zoals 'het puntje van de maand' met de gedragsbarometer, de afspraken in verband met straffen en belonen, de leerlingenraad, het pestactieplan, de brievenbus, ...
- De school koos 'sociaal en emotionele ontwikkeling' als uit te werken thema in het gelijke kansen onderwijsbeleid. De nadruk ligt vooral op acties. De teamleden kunnen die niet altijd kaderen in een vooropgestelde visie en doelenkeuze.
- Het team besliste om dit schooljaar een klassenoverstijgende methodiek aan te wenden met een openingsmoment, een lied en een visuele ondersteuning. De concretisering ervan is nu vooral in het lager onderwijs merkbaar. Toch ontbreekt voor dit initiatief nog concrete planning op jaarbasis met duidelijke afspraken voor elke leerkracht. Het welslagen is nog teveel afhankelijk van de particuliere acties op klasniveau. Het kleuteronderwijs heeft nog geen duidelijke afspraken gemaakt om aan deze schooldoelstelling te voldoen. Het is onduidelijk van wie de formele sturing uitgaat om deze methodiek in het kleuteronderwijs te implementeren.
- Het zorgteam laat zich bijstaan door externe deskundigen voor de zorg aan kinderen met ernstige sociaal en emotionele problemen.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De outputresultaten van wiskunde en wereldoriëntatie.
- Het outputbeleid bij de wiskundetoetsen.
- Het afstemmen van het leeraanbod in kleuter- en lager onderwijs op de leerplannen wiskunde en wereldoriëntatie.
- De zorggevoeligheid voor leerproblemen en voor het sociaal en emotioneel welzijn.
- De zorginitiatieven voor meerbegaafde kinderen.
- De professionele ingesteldheid van de meeste teamleden.
- De planmatige aanpak van de aanvangsbegeleiding.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De planmatigheid in de uitwerking van initiatieven op schoolniveau en het verankeren ervan in het schoolsysteem.
- De planmatigheid in de lagere afdeling bij de hulpverlening aan kinderen met leermoeilijkheden.
- De continuïteit van activerende werkvormen in de lagere afdeling.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

nihil

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hendrik D'Hulster

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: